

4 Ιουλίου, 1989

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΜΑΡΙΟΣ ΜΟΥΡΤΖΗΣ,

Αιτητής,

· ν.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ης η Αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 955/88)

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Προϊστάμενος Τμήματος — Σύσταση — Παραγνώριση — Απαιτείται ειδική αιτιολογία — Στην υπό κρίση περίπτωση εδόθη ειδική αιτιολογία.

5 *Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Εκδηλη υπεροχή — Έννοια.*

10 Ο Αιτών συνεστήθη από τον Προϊστάμενον του Τμήματος για προαγωγή. Ταυτόχρονα υπερείχε του ενδιαφερομένου προσώπου σε αρχαιότητα κατά 2έτη. Το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, όμως, είχε ελαφράν υπεροχήν στην αξίαν, αλλά και καλύτερα προσόντα, μεταξύ των οποίων, ήταν και προσόν, που εθεωρείτο πλεονέκτημα από το σχετικό σχέδιο υπηρεσίας.

15 Η Ε.Δ.Υ. επικαλούμενη την υπεροχή του ενδιαφερομένου προσώπου σε αξία και προσόντα απεφάσισε κατά πλειοψηφίαν να αποκλίνει από την σύσταση του Διευθυντή.

20 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την Αίτηση Ακυρώσεως, απεφάσισε:

1. Στην παρούσα περίπτωση η Ε.Δ.Υ. αιτιολόγησε ειδικά την απόκλιση της από την σύσταση του προϊσταμένου του τμήματος. Η

απαίτηση για ειδική αιτιολογία της αποκλίσεως ικανοποιείται.

2. Η Ε.Δ.Υ. δεν έχει υπερβεί τα ακραία όρια της διακριτικής της εξουσίας. Αντίθετα ενήργησε στα πλαίσια ορθής ασκήσεώς της.
3. Ο Αιτών δεν απέδειξε έκδηλη υπεροχή.

5

Η Αίτηση Ακυρώσεως απορρίπτεται. Ουδεμία διαταγή για έξοδα.

10

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Louka v. Savva and Others and Public Service Commission and Others (1989) 3 C.L.R. 672,

15

Δημοκρατία ν. Παταμιχαήλ (1989) 3 Α.Α.Δ. 823,

Θεοδοσίου ν. Δημοκρατίας (1961) Α.Α.Σ.Δ. (τόμος 2), 44,

20

Ιωάννου ν. Δημοκρατίας (1977) 3 Α.Α.Δ. 61,

Χατζηβασιλείου και Άλλοι ν. Δημοκρατίας (1974) 3 Α.Α.Δ. 130,

Χατζηϊωάννου ν. Δημοκρατίας (1983) 3 Α.Α.Δ. 1041,

25

Χατζησάββα ν. Δημοκρατίας (1982) 3 Α.Α.Δ. 76.

Προσφυγή.

30

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να διορίσει το ενδιαφερόμενο πρόσωπο στη θέση Ανώτερου Εκπαιδευτή στο Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Προσωπικού Ξενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας αντί του αιτητή.

35

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

Π. Χ'' Δημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β', για την Καθ'ης η αίτηση.

40

Ν. Λοΐζου, για το Ενδιαφερόμενο μέρος.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Ο αιτητής προσβάλλει το διορισμό της ενδιαφερόμενης Ελένης Καμπανέλλα στη θέση Ανώτερου Εκπαιδευτή στο Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Προσωπικού Ξενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας που δημοσιεύτηκε στις 27.10.88 στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με ισχύ από 1.9.88.

Βάσει των Σχεδίων Υπηρεσίας η πιο πάνω θέση είναι προαγωγής και αφού ακολουθήθηκε η καθιερωμένη διαδικασία για την πλήρωσή της, επελήφθη του ζητήματος η αρμόδια Τμηματική Επιτροπή για να προβεί στις συστάσεις της μετά την αξιολόγηση των υποψηφίων. Στις 13.1.88 Η Τμηματική Επιτροπή σύστησε 4 υποψηφίους για τη θέση, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβανόταν ο αιτητής και η ενδιαφερόμενη. Τα Σχέδια Υπηρεσίας, καθόσον μέρος τους αφορούν τα επίδικα ζητήματα στην παρούσα υπόθεση, προβλέπουν τα εξής προσόντα.

1.
2.
3. Πολύ καλή γνώση της Ελληνικής και Αγγλικής γλώσσας.
4. Κατάρτιση στα Παιδαγωγικά και γνώση της Γαλλικής ή Γερμανικής ή άλλης ξένης γλώσσας θα αποτελεί πλεονέκτημα.

Η Ε.Δ.Υ. με επιστολή της προς την Τμηματική Επιτροπή στις 3.3.88 παρατηρούσε πως η τελευταία, όταν έκαμε τις εισηγήσεις της, δεν ασχολήθηκε με το προσόν της πολύ καλής γνώσης της Αγγλικής και δεν ανέφερε τα στοιχεία πάνω στα οποία στήριξε το πόρισμά της για να θεωρήσει πως όλοι οι υποψήφιοι είχαν το πλεονέκτημα. Ως συνέπεια της παρατήρησης αυτής από την Ε.Δ.Υ. ακολούθησε, στις 15.3.88, συμπληρωματική έκθεση της Τμηματικής Επιτροπής, αλλά η Ε.Δ.Υ. μετά από μελέτη της αποφάσισε να την επαναπέμψει, στις 23.5.85, στην Τμηματική Επιτροπή για να διευκρινιστεί με ποιό τρόπο διαπιστώθηκε ότι οι υποψήφιοι διέθεταν το απαιτούμενο προσόν της πολύ καλής γνώσης της Αγγλικής και πάνω σε ποιά στοιχεία στήριξε την κρίση της πως οι υποψήφιοι που συστήθηκαν διέθεταν το πλεονέκτημα. Η Τμηματική Επιτροπή απέστειλε τη νέα συμπληρωματική της έκθεση στις 23.6.88.

Στις 26.8.88 η Ε.Δ.Υ. εξήτησε το ζήτημα της πλήρωσης της θέσης, αφού άκουσε και τις απόψεις του Διευθυντή του Τμήματος. Στη συνεδρία της η Επιτροπή ασχολήθηκε επίσης με το πλεονέκτημα που προβλέπεται στο Σχέδιο Υπηρεσίας για τη θέση και έκρινε ότι το διέθεταν η ενδιαφερόμενη και οι δύο άλλοι συστηθέντες, όχι όμως ο αιτητής. Τέλος η Επιτροπή έκρινε κατά πλειοψηφία, τέσσερις προς ένα, πως η ενδιαφερόμενη ήταν ο καταλληλότερος υποψήφιος για να προαχθεί στη μόνιμη θέση του Ανώτερου Εκπαιδευτή, Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Προσωπικού Ξενοδοχείων και Επισιτιστικής Βιομηχανίας. 5 10

Ο δικηγόρος του αιτητή στη γραπτή του αγόρευση πρόβαλε αριθμό νομικών λόγων βάσει των οποίων και εισηγείται την ακύρωση του διορισμού της ενδιαφερομένης. Οι νομικοί αυτοί λόγοι αφορούν: 15

(α) Τον καταρτισμό των εμπιστευτικών εκθέσεων

(β) Την μη υιοθέτηση από την Ε.Δ.Υ. της σύστασης του Διευθυντή για διορισμό του αιτητή και 20

(γ) Τη μεγάλη αρχαιότητα και έκδηλη υπεροχή του αιτητή έναντι της ενδιαφερομένης.

Ο δικηγόρος του αιτητή απέσυρε τον πρώτο λόγο, και πολύ ορθά, γιατί στο μεταξύ εκδόθηκε η σχετική με το ζήτημα απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, *Γιαννούλλα Λουκά ν. Μιχαλάκη Σάββα και Άλλων και Δημοκρατίας* (1989) 3 Α.Α.Δ. 672. Παραμένουν επομένως προς εξέταση τα δυο άλλα νομικά ζητήματα. 25 30

Είναι γεγονός πως ο αιτητής υπερέχει σε αρχαιότητα της ενδιαφερομένης, εφόσον υπηρετεί στην προηγούμενη σε βαθμίδα θέση, αυτή δηλαδή του Εκπαιδευτή, από 1.1.78, ενώ η ενδιαφερόμενη από 1.1.80. Επίσης ο Διευθυντής του Ινστιτούτου κ. Κοντοπούργος σύστησε για προαγωγή τον αιτητή λέγοντας τα εξής, όπως έχουν καταγραφεί στα πρακτικά από την Ε.Δ.Υ. 35

“Συστήνει το Μάριο Μουρτζή, ο οποίος υπηρετεί στο Ινστιτούτο από το 1965. Είναι ο αρχαιότερος υπάλληλος, είναι πολύ φιλότιμος, έχει συγγράψει βιβλίο στον κλάδο του, το οποίο είναι παγκοσμίως αναγνωρισμένο, είναι αφο- 40

5 σιωμένος υπάλληλος και δεν αρνείται να εργαστεί πέραν των κανονικών ωρών. Μπορεί να μην έχει τα ακαδημαϊκά προσόντα που διαθέτουν οι άλλοι από τους υπαλλήλους, αλλά είναι ο υπ' αριθμό ένα υπάλληλος του ΙΣΕΤ. Είναι τίμιος και στην πράξη είναι ο καλύτερος, λόγω προσφοράς, προθυμίας και αφοσίωσης στο καθήκον. Τον θεωρεί ως τον επικρατέστερο και τον συστήνει”.

10 Η Ε.Δ.Υ. όμως δεν ακολούθησε τη σύσταση του Διευθυντή δίνοντας λόγους για την απόφασή της να επιλέξει για διορισμό την ενδιαφερόμενη. Οι λόγοι αυτοί, όπως καταγράφονται στα πρακτικά είναι ότι η ενδιαφερόμενη διέθετε το πλεονέκτημα, δηλαδή κατάρτιση στα παιδαγωγικά και γνώση της Γερμανικής γλώσσας, ενώ, και παρότι ο αιτητής είχε αρχαιότητα έναντι
15 της, εντούτοις η ενδιαφερόμενη υπερεβούσε στα άλλα στοιχεία, δηλαδή την αξία και προσόντα.

20 Είναι παραδεκτό γεγονός, ότι ο αιτητής δεν διέθετε το πλεονέκτημα, της γνώσης δηλαδή μιας ξένης γλώσσας εκτός από την Αγγλική. Τα ακαδημαϊκά επίσης προσόντα της ενδιαφερομένης είναι υψηλότερα από αυτά του αιτητή, εφόσον η πρώτη έχει αποκτήσει δίπλωμα ανώτερης επαγγελματικής εκπαίδευσης στη Γερμανία όπου εκπαιδεύτηκε από 1.3.67 -
25 30.4.68 σε ειδικούς τομείς της Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας, ενώ έχει και τα υπόλοιπα ακαδημαϊκά προσόντα που διαθέτει ο αιτητής. Υπερεβεί επίσης η ενδιαφερόμενη ελαφρώς του αιτητή στην αξιολόγηση - βαθμολογία στις πρόσφατες εμπι-
στευτικές εκθέσεις.

30 Πρόσφατα η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου ασχολήθηκε πάλι με την γνωστή αρχή της Διοικητικής δικαιοσύνης, αναφορικά δηλαδή με την βαρύτητα που πρέπει να προσδίδεται στη σύσταση του Προϊσταμένου Τμήματος, για να επαναλάβει τα εξής: (*Κυπριακή Δημοκρατία ν. Πέτρου Παπαμιχαήλ*,
35 (1989) 3 Α.Α.Δ. 823).

40 “Είναι γνωστή η αρχή του Διοικητικού Δικαίου ότι η σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος είναι σοβαρότατο στοιχείο που πρέπει να έχει βαρύτητα στην κρίση της Ε.Δ.Υ. και η σύστασή του δεν μπορεί να παραγνωρισθεί δίχως να δίδονται επαρκείς λόγοι. Η πρώτη υπόθεση, στην οποία η πιο πάνω αρχή έχει υιοθετηθεί, είναι η *Θεοδοσίου ν.*

Της Δημοκρατίας (1961) Α.Α.Σ.Δ. (τόμος 2), 44. Παραθέτουμε το σχετικό απόσπασμα από τη σελίδα 48 σε μετάφραση.

“Κατά τη γνώμη του Δικαστηρίου η σύσταση του Προϊσταμένου του Τμήματος ή άλλου ανώτερου υπεύθυνου λειτουργού, και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις όπου χρειάζεται εξειδικευμένη γνώση και ικανότητα στην εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων, είναι άκρως σοβαρό στοιχείο το οποίο πρέπει να μετρήσει στην απόφαση της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας στη συγκεκριμένη υπόθεση και η σύσταση αυτή δεν μπορεί εύκολα να παραγνωρισθεί. Αν η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας είναι της γνώμης πως για ορισμένους λόγους η εισήγηση αυτή δεν μπορεί να υιοθετηθεί τότε κατά κανόνα ο Προϊστάμενος του Τμήματος ή άλλος λειτουργός που έχει σχέση με την απόφαση πρέπει να προσκληθεί ενώπιον της Ε.Δ.Υ. για να εξηγήσει τους λόγους του ώστε η Ε.Δ.Υ. να επωφεληθεί πλήρως από αυτούς”.

Στην υπόθεση αυτή το Ανώτατο Δικαστήριο έκρινε πως η Ε.Δ.Υ. πολύ ορθά και μέσα στα πλαίσια της διακριτικής της εξουσίας, έδωσε βαρύτητα στα ακαδημαϊκά προσόντα που σχετιζόνταν με τη φύση των καθηκόντων της θέσης, ενώ από την σύγκριση των εμπιστευτικών εκθέσεων φαινόταν ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα υπερερούσαν ελαφρώς του αιτητή στη βαθμολογία. Το Δικαστήριο είπε τα εξής σχετικά:

“Μέσα στην άσκηση της διακριτικής εξουσίας της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να επιλέξει τους καταλληλότερους για διορισμό στις επίδικες θέσεις, είχε κατά τη γνώμη μας καθήκον να συνεκτιμήσει όλα τα προσόντα τους. Ορθά δε έδωσε βαρύτητα στα ακαδημαϊκά προσόντα των ενδιαφερομένων προσώπων, που σχετίζονται με τη φύση των καθηκόντων της θέσης Διοικητικού Λειτουργού. Παράπέρα, η Επιτροπή ανέφερε στην απόφασή της πως έλαβε υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία τα οποία και αξιολόγησε. Ο εμπιστευτικές δε εκθέσεις του εφεσίβλητου - αιτητή, σε σύγκριση με τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, δείχνουν ότι τα τελευταία υπερερούν ελαφρώς του αιτητή στην επί μέρους βαθμολογία στα χρόνια 1970-1985. Όλα αυτά φανερώνουν πως η αιτιολογία του κ. Κοφτερού όταν

5 σύστηνε τον αιτητή, διαβαθμίζοντάς τον έστω ελαφρά ψηλό-
 τερα από τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, όπως καταχωρίστη-
 κε από την Ε.Δ.Υ. στα πρακτικά με τη φράση ‘συστήνεται
 λόγω της αξίας του και με βάση τη γνώμη που ο ίδιος έχει
 10 για τους υποψηφίους’, δεν υποστηρίζεται από τα αντικειμε-
 νικά κριτήρια, όπως αυτά εμφανίζονται στους προσωπικούς
 φακέλους και εμπιστευτικές εκθέσεις που ήσαν ενώπιον της
 Επιτροπής. (Δες πάνω στο ζήτημα αυτό: *Ιωάννου ν.*
Δημοκρατίας (1977) 3 Α.Α.Δ. 61, και *Χατζηβασιλείου και*
 10 *Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1974) 3 Α.Α.Δ. 130)”.
 ‘

Στην υπό κρίση υπόθεση η Ε.Δ.Υ. ενήργησε μέσα στα όρια
 της άσκησης της διακριτικής της εξουσίας. Αυτή ήταν υπεύθυ-
 15 νη για να προβεί στο διορισμό του καταλληλότερου προσώπου.
 Η διαδικασία που ακολούθησε για να καταλήξει στην τελική
 της κρίση ήταν νομικά άμεμπτη, ο δε σοβαρός προβληματισμός
 της καταδεικνύεται και από το γεγονός ότι η απόφασή της ελή-
 φθη με πλειοψηφία 4 προς 1. Η απόκλιση από τη σύσταση του
 20 Προϊσταμένου του Τμήματος αιτιολογήθηκε πλήρως και αιτιο-
 λόγησή της κρίνεται ως ορθή από τα αντικειμενικά δεδομένα,
 στα οποία αναφέρομαι πιο πάνω.

Ο αιτητής δεν απέδειξε έκδηλη υπεροχή έναντι της ενδιαφε-
 25 ρομένης. Μπορεί όμως να λεχθεί ότι έδειξε ισχυρή υποψηφιό-
 τητα έναντι της. Κατά τη γνώμη μου η απόφαση της Επιτροπής
 όχι μόνο δεν εξέφυγε από τα ακραία όρια της διακριτικής της
 εξουσίας, αλλά αντίθετα είναι μέσα στα πλαίσια ορθής άσκη-
 σής της. Στο σύγγραμμα “Μαθήματα Διοικητικού Δικαίου” του
 30 Στασινόπουλου “Έκδοση 1957”, αναφέρονται τα εξής σχετικά,
 στη σελίδα 315.

“Η Επιτροπή αφού ελέγξη τα υποβληθέντα δικαιολογη-
 35 τικά, εκλέγει τους καταλληλότερους εκ των υποψηφίων,
 σταθμίζουσα τα τυπικά και τα ουσιαστικά προσόντα οίον
 πτυχία σπουδών, προϋπηρεσία, προσθέτους γνώσεις, πιστο-
 ποιητικά ικανότητες εκδιδόμενα παρ’ αξιοπίστων πηγών
 κλπ. Περί την στάθμισιν των προσόντων τούτων κέκτηται η
 επιτροπή διακριτικήν εξουσίαν. Αλλά, παρά την διακριτι-
 40 κήν ταύτην εξουσίαν ήν κέκτηται, δεν δύναται να προβή εις
 αυθαίρετον και αδικαιολόγητον προτίμησιν του συγκε-
 ντρούντος προδήλως ολιγώτερα προσόντα, παραγνωρίζου-
 σα τον προδήλως ικανώτερον. Η διακριτική της εξουσία

υπόκειται εις την συνήθη δέσμευσιν παντός οργάνου, όπως μη υπερβαίνει τα άκρα όρια της χορηγηθείσης αυτώ υπό του νόμου διακριτικής εξουσίας”.

Ο ορισμός της έννοιας “έκδηλη υπεροχή” έχει υιοθετηθεί στην απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση **X” Ιωάννου ν. Δημοκρατίας** (1983) 3 Α.Α.Δ. 1041, από την απόφαση **X” Σάββα ν. Δημοκρατίας** (1982) 3 Α.Α.Δ. 76, που εξέδωσε ο Δικαστής Πικής, και έχει ως εξής, σε μετάφραση:

“Επειδή με τη φράση ‘έκδηλη υπεροχή’ εννοείται η υπεροχή ενός προσώπου, για να ευσταθήσει ισχυρισμός αυτού του είδους, πρέπει να είναι αυταπόδεικτος και προφανής από την εξέταση των φακέλων των υποψηφίων. Η υπεροχή πρέπει να είναι τέτοιας φύσης που να βγαίνει από κάθε άποψη από το συνδυασμένο αποτέλεσμα της αξίας, προσόντων και αρχαιότητα των προσώπων που συναγωνίζονται για προαγωγή· με άλλες λέξεις, πρέπει να βγαίνει ως αναντίρρητο γεγονός, τόσο πειστικό που να εντυπωσιάζει κάποιο από την πρώτη ματιά”.

Η προσφυγή επομένως απορρίπτεται δίχως οποιαδήποτε διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.